

AANGETEKEND VERSTUREN

Aan de Minister van Economische Zaken
Ter attentie van de heer J.M.C. Smallenbroek
Directeur Energie en Omgeving

Postbus 11
9980 AA Uithuizen

Hoofdstraat-West 1
9981 AA Uithuizen

Telefoon (0595) 437555

Telefax (0595) 437666

Postbus 20401

2500 EK DEN HAAG

Datum : 31 mei 2016
Uw brief van : 19 april 2016
Uw kenmerk :
Uw BSN/RSIN :
Ons kenmerk : MD/Z-16-34397

Onderwerp : Advies Winningsplan NAM 2016 Groningenveld

Geachte heer Kamp,

Bij brief van 19 april 2015 vraagt u ons college advies uit te brengen op het Winningsplan NAM 2016 voor het Groningenveld. Wij maken daaruit op dat u waarde hecht aan de visie van het lokaal bestuur bij de besluitvorming over zo een ingrijpend onderwerp als de gaswinning in het Groningenveld.

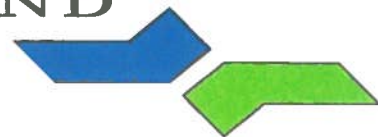
Wij maken graag gebruik van dit adviesrecht en verwijzen u graag naar bijgevoegd advies. Zoals u bekend, is dat advies opgesteld in nauwe samenwerking met andere lokale en regionale overheden. U kunt dat advies integraal aanmerken als ons advies. Naast de 83 adviezen willen wij als college van Eemsmond, ook gehoord de opmerkingen die in de gemeenteraad van Eemsmond zijn gemaakt, aanvullend nog de volgende adviezen aan u voorhouden. Deze maken derhalve deel uit van onze overige adviezen.

Ethische toetsing

De gevolgen van de gaswinning grijpen diep in in de persoonlijke levenssfeer van mensen. In de afgelopen jaren is dat u en ons op velerlei manieren duidelijk geworden. Dat maakt dat een hoofdzakelijk juridische afweging voor uw instemming met het winningsplan naar ons oordeel geen antwoord kan geven op de onderliggende ethische en morele kwesties die de gaswinning in het Groningenveld oproepen. Geconstateerd moet worden dat het winningsplan op dit punt weinig te bieden heeft en dus niet overtuigt.

Wij adviseren u:

83 a. bij de beantwoording van de vraag of u kunt instemmen met het winningsplan, expliciet en transparant ook moreel rekenschap te geven van uw besluit. Dit kan door een ethische toetsing van het winningsplan waarbij u antwoord geeft op de vraag wat acceptabel is. Wat is moreel en maatschappelijk verantwoord als het gaat om gaswinning en de diepingrijpende gevolgen daarvan?

Cultureel erfgoed

Groningen is het oudste cultuurlandschap van Nederland. Erfgoed is synoniem voor de identiteit van dit gebied. Naast de rijksmonumenten gaat het onder meer om gemeentelijke monumenten, beeldbepalende panden en beschermde stads- en dorpsgezichten.

Aardbevingen richten grote schade aan bij oude gebouwen. Cijfers van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over 2015 geven een ontluisterend beeld: 70-90% van de rijksmonumenten in de provincie heeft inmiddels schade als gevolg van de gaswinning. En er is geen reden om aan te nemen dat dit percentage niet zal toenemen.

De scenario's voor de gaswinning die uit het winningsplan 2016 naar voren komen, zijn dramatisch voor deze rijksmonumenten en ander cultureel erfgoed. De benadering die de NAM kiest in het winningsplan 2016 is gericht op een laagdrempelig systeem van schadeherstel in de toekomst.

Dat met die benadering voorbij wordt gegaan aan de dragende gedachte van de Mijnbouwwet dat de NAM gehouden is schade te voorkomen en te beperken, is al aan de orde gesteld in paragraaf 7.1 en 7.2. van ons advies. Geldt dit uitgangspunt voor alle gebouwen, voor monumenten is het voorkomen van schade van nog groter belang. Schade aan een monument betekent vrijwel altijd schade aan de monumentale waarde, ook al kan die schade worden hersteld. Dat is nu precies de achtergrond van de verstrekkende bescherming van monumenten in de Monumentenwet.

De inhoud van het winningsplan toont dat welbewust het risico op verdere beschadiging in de vorm van herstelbare én onherstelbare schade van het cultureel erfgoed in de provincie Groningen wordt geaccepteerd. Het geven van uw ongeclausuleerde instemming op dit plan zou deze benadering van de NAM sanctioneren, zou op gespannen voet staan met de Monumentenwet en zou de identiteit van Groningen in het hart en onherstelbaar treffen.

We adviseren u:

83 b. de waarde van het erfgoed in de provincie Groningen, dat zo karakterbepalend is, expliciet en transparant zo te betrekken in uw afweging dat dit leidt tot ondubbelzinnige bescherming van het unieke en onvervangbare culturele erfgoed in de provincie tegen beschadiging.

Wij zijn u tenslotte erkentelijk voor de gelegenheid die u ons biedt om advies uit te brengen. Gelet op de waarde die u blijkens uw brief hecht aan onze inbreng, vertrouwen wij erop dat u onze adviezen zwaarwegend betreft bij uw besluitvorming.

Als u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer M.P. Dijkema van het Stafbureau op het telefoonnummer (0595) 43 75 07.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris